

Papež Janez Pavel II. na obisku v Španiji

MADRID, Šp. — Preteklo nedeljo je v prispel v Španijo na 10-dnevni obisk papež Janez Pavel II. To je prvič v zgodovini Cerkve, da je kateri papež obiskal Španijo, deželo, ki velja mnogo stoletij za katoliško trdnjavo.

Papež bo med svojim bivanjem v Španiji obiskal mnogo pokrajine, med njimi tudi Baskijo, kjer je aktivno močno separatistično teroristično gibanje. Politične razmere v državi so silno napete po nedavnih volitvah, na katerih so dobili parlamentarno večino socialisti. Poleg vsega tega prevladuje v Španiji gospodarski zastoj in je več sto tisoč delavcev brez zaposlitve.

V posebni izjavi za španske škofo je Janez Pavel II. branil stališče Cerkve proti splavu in ločitvi. Kot kaže, bo nova socialistična vlada predložila parlamentu zakonski osnutek, ki bo legaliziral splav, parlament pa ga bo najbrž tudi odobril.

V letih po smrti dolgoletnega samodržca gen. Francisa Franca I. 1975, je Španija dobila novo ustavo, ki je uradno ločila Cerkve od države. Na podlagi nove ustave sta Vatikan in Španija podpisala nov konkordat, ki ureja je medsebojne odnose.

Opazovalci španskih razmer pripominjajo, da je Španija sicer po verski pripadnosti Špancev v ogromni večini katoliška država, toda cerkvene zakramente prejema redno le 20 odstotkov katoličanov. Kot kaže, bo Janez Pavel II. govoril o tem med svojim obiskom.

Teroristi v Nemčiji nadaljujejo z napadi na ameriške vojaške

BONN, Z. Nem. — Preteklo nedeljo zjutraj je v parkališču pred poslopjem v mestu Giessenu, v katerem biva ameriški vojniki in člani njihovih družin, eksplodirala močna bomba, ki je uničila 20 avtomobilov. Mnoga okna na sosednjih poslopih so bila razbita, človeških žrtev pa k sreči ni bilo. Gmotna škoda je ocenjena na \$157.000.

V prvih osmih mesecih letos je bilo 36 bombnih napadov na objekte, ki so last ameriške vojske v Nemčiji. Ameriške vojaške enote so nastanjene v Nemčiji na podlagi NATO vojaškega pakta.

Nemški preiskovalci menijo, da želijo teroristi s svojimi napadi vznemirjati ne samo ameriške vojaške, marveč tudi člane njihovih družin. Kot kaže, teroristi ne želijo, da bi prišlo do človeških žrtev, vsaj doslej ne.

Med cilji zahodnonemških teroristov je, da izsilijo odhod ameriških vojakov iz države in izstop Zahodne Nemčije iz NATO pakta. Teroristične skupine v državi tudi napadajo druge objekte, zadnji čas predvsem v mestu Frankfurtu in okolici. Poleg bomb se poslužujejo še požigov. Gmotna škoda je velika, tudi v teh napadih pa ni bil doslej nihče ranjen ali ubit.

Sporočajte osebne in krajevne novice!

Novi grobovi

Joseph Gabrowshek

V sredo zjutraj je v Euclid General bolnišnici umrl Joseph Gabrowshek, član direktorija Slovenskega doma za ostarele na Neff Rd. in več drugih slovenskih organizacij. Osmrtina bo objavljena v petkovi Ameriški Domovini.

Anthony P. Martinich

V sredo, 3. novembra, je umrl Anthony P. Martinich, sin pok. Michaela in Meri, roj. Derpich, Martinich, brat Mildred, Katherine in že pok. Helen Boyd, Johna in Virginie, stric in prastric. Pogreb bo iz Brickmanovega pogrebnega zavoda na 21900 Euclid Ave. v soboto, 6. novembra, v cerkev sv. Gregorija Velikega ob 11.30 dopoldne, od tam na Kalvarijo. Na mrtvaškem odru bo v petek, 5. novembra, od 2. do 4. popoldne in od 7. do 9. zvečer.

Joseph Rutar

V četrtek, 29. oktobra, je v Euclid General bolnišnici umrl 74 let stari Joseph Rutar s 388 E. 156. ceste, rojen v Ljubljani, Slovenija, od koder je prišel v ZDA l. 1912, brat Agnes Ward in že pok. Andrewa, Franka in Johna, zaposlen kot delavec v vodovodnem oddelku pri mestni upravi Clevelanda vse do svoje upokojitve l. 1973. Pogreb je bil iz Želetovega pogrebnega zavoda na E. 152. cesti v ponedeljek, 1. novembra, na pokopališče Lake View.

Dorothy M. Sajovec

Umrla je Dorothy M. Sajovec, rojena Knapp, žena Rudolpha J., mati Dorothy A. Wild, Roberta J., Vivian M. Glowacki in Mary Ann Somppi, 9-krat stara mati, sestra Mary Modic, Jean Beljan, Mollie Koren in Franka (pok.). Pogreb je bil iz pogrebnega zavoda McMahon-Coyne na 38001 Euclid Ave. v Willoughbyju v sredo, 3. novembra, v cerkev sv. Justina mučenca ob 10. dopoldne, od tam na pokopališče Vernih duš.

Joseph S. Hren

V nedeljo, 31. oktobra, je umrl Joseph S. Hren st., mož Rose, roj. Gruden, oče Jose-

Izraelska preiskava o pokolu Palestincev v Bejrutu se nadaljuje

JERUZALEM, Izr. — Uradna preiskava o pokolu Palestincev v taboriščih v Bejrutu, do katerega je prišlo sredi septembra t.l. se nadaljuje. Pričajo izraelski častniki in navadni vojaki predvsem o tem, kdaj so prvič zvedeli, da izvedejo krščanski miličniki pokol, in kaj so potem storili, da bi pokol ustavili.

Preteklo nedeljo je pričal pred preiskovalno komisijo poveljnik izraelskih čet v neposredni bližini palestinskih taborišč. Gen. Amin Drori je dejal, da je svetoval načelniku generalštaba izraelske vojske gen. Rafaelu Eytanu, naj Izrael ne dovoli vstopa krščanskim miličnikom v taborišča. Gen. Eytan baje ni hotel nič slišati o pripombi gen. Drorija.

Pričal je tudi mladi poročnik Avi Grabovski, ki je rekel, da je osebo videl, kako so krščanski miličniki pobijali civiliste že 17. septembra dopoldne. Ko je o tem poročal naprej, je dobil odgovor, da komanda že ve o tem in naj Grabovski ničesar ne ukrene.

Najnovejše priče nasprotujejo v marsičem izjavam, ki jih je bil dal obrambni minister gen. Ariel Saron, ki je že pričal pred komisijo.

Ta teden pričajo pred komisijo tudi razni civilisti, med njimi tuji-zdravniki, ki so delovali v bolnišnicah v palestinskih taboriščih. Te priče so očitno naklonjene Palestincem in nasprotujejo verziji dogodkov, ki so jo podale doslej druge priče, ki so pripadale večinoma izraelski vojski.

Tujci, ki so bili med pokolom v taboriščih, zatrjujejo, da ne morejo verjeti, da ne bi vedeli za pokol izraelski vojniki in njihovi poveljniki, ki so bili v bližini taborišč.

phila ml., Ronald, Patricie M. Yerkic in Thomasa, 2-krat stari oče, brat Frances Hren. Pogreb je bil iz Brickmanovega pogrebnega zavoda na 21900 Euclid Ave. v sredo, v cerkev sv. Felicite ob 9.30 dopoldne, od tam na pokopališče Vernih duš.

V Slovenijo se je vrnil stalinizem

I.

na kot deset tisoč drugih domobrancev konec maja istega leta. Vinku Teliču je uspelo rešiti se s tem, da je skočil iz vlaka, brat pa je moral kupo trpljenja izpiti do dna. Končal je v kočevskih gozdovih.

Vinko Telič je ostal na Koroškem. Poročil se je s Slovenko in živi z družino v vasi Letine pri Šmihelu nad Pliberkom. Od leta 1965 je avstrijski državljani. Ves čas se vrne v vneto udeleževal v vrstah slovenske katoliške prosvete in bil somišljenik Narodnega sveta koroških Slovencev.

Ni čudno, da je zato njegov predsednik dr. Matevž Grilc zanj interveniral med obravnavo s posebnim pismom. Isto je storil nekdanji predsednik levičarsko usmerjene

Gospodarske težave v SFRJ iz dneva v dan večje; nove omejitve

LJUBLJANA, Slov. — V zadnjih dveh tednih je jugoslovanska vlada podvzela nove ukrepe v prid že večletnega programa gospodarske stabilizacije. Kot kaže, postane iz dneva v dan očitnejše, da se tako gospodarske kot politične razmere v državi slabšajo.

Dne 21. oktobra je zvezni izvršni svet zopet devalvirал jugoslovanski dinar, tokrat za 20 odstotkov. Sedaj je ameriški dolar vreden 63 dinarjev, v l. 1979 je bil vreden le okoli 18 dinarjev. Vlada je v izjavi ob najnovejši devalvaciji dejala, da želi s tem ukrekom doseči realnejši tečaj dinarja.

Drugi ukrep, ki je prizadel mnoge Jugoslovane, je omejitev potovanja v tujino. Vsak državljan SFRJ mora sedaj položiti polog, predno gre v tujino. Zaradi tega ukrepa sedaj skoraj ni Jugoslovancov, ki bi šli čez mejo nakupovati v Italijo ali Avstrijo. Trgovine na italijanski in avstrijski strani meje so torej brez kupcev. Obe vladi sta že vložili protest pri jugoslovanski vladi, ki pa trdi, da je strog ukrep narekaval izredno težaven gospodarski položaj v SFRJ.

V pogovoru z beograjskim televizijskim napovedovalcem je predsednica zveznega izvršnega sveta Milka Planinc priznala, da so razmere v SFRJ ne samo danes težavne, da bodo celo težavnejše v prihodnjih letih. Tako bo še hujše prihodnje leto v gospodarskem oziru, kot je letos, je dejala.

Nekateri finančniki že govorijo o potrebi, da bo moral biti življenjski standard povprečnega državljan znižan v l. 1983 kar za nadaljnjih 7 odstotkov. Premierka Planinc je rekla, da bo preskrba še vedno primanjkuje, posebno v zvezi z nekaterimi predmeti, ki so bolj luksuznega značaja, denimo kavo.

V SFRJ so sredi oktobra uvedli bone za bencin. Sedaj je lastnik avtomobila upravičen do največ 40 litrov bencina na mesec. V veljavi so tudi omejitve o ogrevanju

je sam hotel preveriti pri jugoslovanskem konzulatu v Celovcu, kjer so mu to potrdili. Od tedaj je redno hodil v domače kraje.

Očitno njegovo vračanje nekaterim ni bilo všeč. Očitek vesti? Zavist? Sovraštvo od prej? Vsekakor so vložili osovadbo zoper njega in ga obdolžili raznih zločinov za čas, ko je bil domobranec.

Ko se je vračal 9. sept. lani z obiska sorodnikov, ga je policija na podlagi te ovadbe prišla na mejnem prehodu Ljubelju. Odveden je bil v preiskovalni zapor v Ljubljani, kjer se je 18. avgusta letos pričelo sojenje, ki se je v sredo, 6. oktobra, končalo z obsodbo.

(Dalje prihodnjič)

Iz Clevelanda in okolice

Martinovanje—

Stajerci in Prekmurci vabijo na svoje martinovanje, ki bo v soboto, 6. nov., v avditoriju pri Sv. Vidu. Za ples in zabavo igrajo Veseli Slovenci. Za rezervacijo vstopnic, lahko pokličete na tel. 951-0501 ali 531-4346.

Belokranjski klub vabi na veselo, tradicionalno martinovanje, ki bo v soboto, 13. novembra, v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Za rezervacijo vstopnic, pokličite na tel. 481-3308 ali 289-0843.

Skupno sv. obhajilo—

Oltarno društvo fare sv. Vida ima skupno sv. obhajilo v nedeljo, 7. novembra, pri sv. maši ob 8h zjutraj, popoldne ob 1.30 pa redno sejo v društveni sobi farnega avditorija. Po seji bodo molitve pred Najsvetejšim. Članice so naprošene, da se udeležijo v velikem številu.

Članice Oltarnega društva fare Marije Vnebovzete v Collinwoodu so naprošene, da se udeležijo skupnega sv. obhajila, ki bo v nedeljo, 7. novembra, pri osmi sv. maši. Popoldne ob 1.30 bo ura molitve ter molitev v spomin vseh članic, umrlih v preteklem letu. Potem bo sestanek v običajnem prostoru.

Na Slovenski pristavi—

V nedeljo, 7. novembra, ob 3. uri popoldne bodo na Slovenski pristavi molitve za vse umrle in padle v drugi svetovni vojni. Vsi vljudno vabljeni.

Vabljeni ste—

To soboto zvečer priredi Slovenski mladinski zbor Kr. 2 SNPJ, ki ga vodi ga. Cecilija Dolgan, jesensko večerjo s plesom in programom v Slovenskem društvenem domu na Reher Ave. Večerjo bodo servirali ob 6. uri zvečer, sledila bosta krajši program in ples, za katerega bo igral Eddie Stampfl orkester. Vstopnice so po \$8.

Počastitev 50-letnih članov—

V nedeljo, 14. novembra, začenši ob 2. uri popoldne v Slovenskem domu na Holmes Ave. bo Društvo sv. Jožefa št. 169 KSKJ počastilo svoje 50-letne člane. Kosilo se bo serviralo ob dveh pop. Vstopnice so po \$7 in jih lahko rezervirate, ako kličete tajnika Antona Nemca na 541-7243. Prisrčno vabljeni!

"Mi smo mi" plošča—

Novo ploščo "Mi smo mi", ki so jo izdali clevelandski Fantje na vasi, lahko dobite pri vseh članih zbora, v Baragovem domu in pri Tony's Polka Village na E. 185. cesti. Za tiskarski stroj—

John Hocevar, Wickliffe, Ohio je daroval \$12 v sklad za nakup novega tiskarskega stroja. Hvala lepa!

Tiskovnemu skladu—

Dr. Sylvester Lango, M.D., New Rochelle, New York, je daroval \$22 v tiskovni sklad Ameriške Domovine.

John Kramar, Thunder Bay, Ont. je daroval \$20 našemu slovenskemu listu.

John in Marija Brodnick, Willoughby, Ohio pa sta prispevala \$12 v tiskovni sklad našega lista.

Vsem darovalcem prisrčna hvala!

Pojasnilo bralcem—

Pretekli ponedeljek dopoldne, med tiskanjem Amerikanskega Slovenca, se je zlomila os na tiskarskem stroju. Da so os popravili, je vzelo do srede zvečer. Tako tiskamo torkovo Ameriško Domovino šele v četrtek zjutraj. Petkova torej jutrišnja AD bo redno izšla. Prosimo za razumevanje.

Okusno kosilo—

V nedeljo, 7. septembra, od 12. uri opoldne do 6.30 zvečer bodo pri svetišču Lurške Matere božje na Chardon Rd. servirali okusno kosilo in sicer v obednici sv. Ane. Cena kosilu je le \$5 na osebo, za otroke pa \$3.50. Čs. Celeste vas vse vabi, da pridete na okusno in obilno kosilo, prebitek katerega je v celoti namenjen vzdrževanju svetišča.

Večerja—

V soboto, 6. novembra, zvečer priredi Društvo Najsv. Imena pri Mariji Vnebovzeti svojo vsakoletno večerjo z golazem, repo in polento. Serviranje se bo začelo ob 7. uri zvečer v šolski kafeteriji. Vstopnice so po \$3.50 za odrasle in \$2 za otroke. Po večerji bo zabava z raznimi igrami. Za informacije in vstopnice, lahko pokličete na tel. 481-0800, 451-6792, 541-2381 ali pa 541-4034.

Občni zbor—

Volitve odbornikov Kluba slovenskih upokojencev na Holmes Ave. se bodo vršile na seji v sredo, 10. novembra, ob 1. uri popoldne. Ta seja bo samo za člane. Člani, ki bodo navzoči, bodo dobili prosto vstopnico za božično kosilo, ki bo 8. decembra 1982. Brez te vstopnice vstopa ne bo. Vsi člani so naprošeni, da se seje in volitev udeležijo.

Razstava raznih umetnin—

V nedeljo, 7. novembra, v Slovenskem delavskem domu na 15335 Waterloo Road priredi Slovenian National Art Guild svojo vsakoletno razstavo in prodajo umetnin in ročnih del. V rabi bosta obe dvorani. Razstava bo odprta od popoldne do 7. zvečer. Za lačne in žejne bodo poskrbeli, vstopnine pa ni! V obeh dvorinah bo tudi glasba. Pridite!

Žalostna vest—

Ga. Rezka Smuk, Skyline Drive na Richmond Hts., je prejela žalostno novico, da ji je v vasi Griblje v Beli krajini umrla mama Jožefa Strucelj roj. Pezdire, Poleg omenjene zapuščila pokojna v Kanadi hčerko Marijo Potter z družino ter mnoge sorodnike in znance v Clevelandu in Kanadi. Doma za pokojno žalujejo mož Janez, 7 sinov z družinami, oče Peter Pezdire, 2 brata, 6 sester z družinami ter ostalo sorodstvo. R.I.P.

VREME

Oblačno, vetrovno in deževno danes dopoldne. V popoldanskem in večernem času spremenljivo oblačno z možnostjo dežja. Najvišja temperatura okoli 43 F. Oblačno jutri z možnostjo naletavanja snega. Najvišja temperatura okoli 40 F.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 ST. CLAIR AVE. — 431-0628 — CLEVELAND, OH 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (ISSN 0164-680X)

James V. Debevec — Owner, Publisher
Dr. Rudolph M. Susel — EditorPublished Tuesdays and Fridays except first two weeks in
July and one week after Christmas

NAROČNINA:

Združene države:

\$28.00 na leto; \$14.00 za pol leta; \$8.00 za 3 mesece

Kanada in dežele izven Združenih držav:

\$49.00 na leto; \$25.00 za pol leta; \$15.00 za 3 mesece

Petkova izdaja: \$15.00 na leto; Kanada in dežele izven

Združenih držav: \$20.00 na leto.

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$28.00 per year; \$14.00 for 6 months; \$8.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$40.00 per year; \$25.00 for 6 months; \$15.00 for three months

Fridays only: \$15.00 per year — Canada and Foreign \$20.00 yr.

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio

POSTMASTER: Send address changes to American Home,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103

83

No. 83 Tuesday, Nov. 2, 1962

Komunistični fašizem

Navzlic oddaljenosti komunistične medvoje revolucije, saj mineva že 40 let, v naši stari domovini, nam še vedno zveni v ušesih partizansko bojno geslo: "Smrt fašizmu — svobodo narodu!" In v teh dolgih letih smo se naučili poslušati vse do današnjega dne najogabnejšo psovko, da so nasprotniki marksizma vsi po vrsti — fašisti. Ponavljali so jo tako vztrajno in glasno, da se je priela tudi svetovnega javnega mnenja, vključno intelektualne kroge širom sveta. Komaj pred nekaj meseci jo je spet obširno uporabil pisec dolgovnega čvekanja o "napokanih iluzijah" v nekem ljubljanskem listu, kar sem na tem mestu že tudi omenil. Torej je zmerjanje s fašizmom še zmeraj moderno.

Že pred meseci sem bral v tukajšnjem časopisu poročilo o nagovoru, ki ga je imela v Town Hall v New Yorku Miss Susan Sontag, nesporna vodilna intelektualna osebnost v Ameriki. Tednik The Soho News je pozneje objavil njen govor iz zvočnega traku, zraven tega pa množino odgovorov ameriških in evropskih intelektualcev. Miss Sontag je bila vsa leta do sedaj ostra nasprotnica protikomunističnih pričevalcev in gibanj, ki jih vodijo ubežniki pred "demokratskimi" osvoboditelji dela Evrope. Niti knjiga Nobelovega nagajenja, poljskega pesnika Časlava Miloša "The Captive Mind" je ni mogla prepričati — dokler ni prišlo na Poljskem do sedanjih strašnih razmer. To sem torej bral in pa odlomek njenega govora. Bilo je, kot rečeno, že pred daljšim časom; dnevni dogodki in vsakdanje skrbi človeka večkrat nakrenajo v drugo smer in tako sem to reč za nedolocen čas odložil.

Nedavno pa berem o isti stvari v argentinskem listu Svobodna Slovenija, kjer pisec (td) povzema po Hrvatski reviji poročilo hrvatskega žurnalista in vodilnega publicista Bogdana Radice, ki se je omenjenega predavanja Miss Sontag sam osebno udeležil. Ob branju sem postal bolj pozoren, toliko pozoren, da sem se odločil o tem informirati takoj tudi bralce AD.

V Ameriki obstaja društvo The Committee for the Free World, kjer sedijo najpomembnejši možje mednarodnega sveta, med njimi tudi nekaj Slovanov, emigrantov in disidentov, kakor Lešek Kolakovski, Milovan Djilas, Mihajlo Mihajlov, Bogdan Radica in drugi. To društvo je sklicalo zborovanje v Town Hall, kamor je povabilo zelo odlično poslušalstvo. K besedi se je oglašila "najinteligentnejša" Amerikanka Susan Sontag in s svojim govorom presenetila vse udeležence.

"Zakaj nismo hoteli poslušati emigrantov in njihovih pričevanj? Zakaj smo mašili ušesa pred njimi?" je vzkliknila govornica. "Odgovor je jase: enačili smo jih s — fašizmom. Slišali smo demonizem fašističnega jezika, verjeli pa, ali vsaj sprejeli, dvojni standard angelskega komunističnega jezika. Sedaj pa prehajamo na drugo linijo. Mnogo desetletij so se dogajale strahote, kot se dogajajo zdaj na Poljskem, pa nismo čutili potrebe protestirati proti njim, niti zgrazati se nad njimi, kot se nocoj."

"Bili smo trdno na jasnem, kdo so bili naši sovražniki, med njimi profesionalni protikomunisti, čisto smo bili gotovi, kateri od njih so krepotni, kateri pa mrčnjaki... In smo se soočali z velikim delom neresnice. Kar so dogodki na Poljskem pokazali, je nekaj več kot to, da je fašistično ustrahovanje v okviru komunistične družbe mogoče; pokazali so resnico, ki bi jo bili mi morali razumeti že zdavnaj: da je namreč komunizem — fašizem, uspešen fašizem."

"Ponavljam," je dejala Miss Sontag, "fašizem ni samo verjetna usoda v vseh komunističnih družbah, marveč je komunizem sam o sebi varianta, nabolj uspešna varianta fašizma. Je fašizem s človečanskim obličjem."

Nato je govornica kritizirala liberalni tisk in publikacije. "Predstavljate si, če hočete, nekoga, ki je bral v času 1950 - 1970 samo Reader's Digest (ki je vedno bil odločno proti komunizmu, moja pripomba) in nekoga, ki je v isti dobi bral The Nation ali The New Statesman. Kateri od obeh je bil bolj informiran glede komunistične stvarnosti? Odgovor, se mi zdi, je vreden premisleka. Ali je mogoče, da so imeli naši nasprotniki prav?"

Debata po predavanju je bila živahna, večina se je izjavila za Susan Sontag, ki je dala zadoščenje in pri-

Beseda iz naroda...

Vabilo na
štajersko martinovanje

CLEVELAND, O. — Ali se še spominjate, kako je bilo nekoč ob tem času v starem kraju? Ko so zaveli prvi jesenski vetrovi, se je oglašila širom dežele prelepa pesem klopotev. Zadišalo je po zrelem sadju in v vinogradih se je oglašila vesela pesem trgčev. Potem je dozorel kostanj in na križpotjih slovenskih mest so se pojavile pečice s kostanjem. Med tem je v naših kletih zorel sladki mošt in okoli sv. Martina dozorel v vino. V tem vinu se je pretakal sok slovenske zemlje, iz vinske trte, ki jo je zalival slovenski kmet s svojim znojem in pridnostjo.

Vse to se nam zdi že tako daleč. Morda pa prav zato še posebej občutimo lepoto spominov. Naša domovina živi v naših spominih vse lepa, prav takšna, kakršna je bila ob sončnem zatonu, predno jo je zagrnila železna zavesa.

Prav je, da izkažemo hvalnost našim požrtvovalnim kulturnim delavcem, ki nam ohranjajo spomin na domovino v pesmi in besedi, igrati in

koncertih, veseli zabavi, v društvenih dvoranih in na Slovenski pristavi. Svojo hvalnost bomo najlepše pokazali s tem, da na slovenskih prireditvah iščemo razvedrila in nove življenjske moči.

V soboto, 6. novembra, vas vabimo na veselo štajersko martinovanje v farno dvorano pri Sv. Vidu. Ali se še spominjate, kako so nas nekoč vabili v svoje gorice pridni slovenski kmetje, kakor vas vabimo danes mi z besedami Antona Martina Slomška:

Le pridi v gor' k nam,
smo dobre volje tam.
Bomo eno zapeli,
da bomo vsi veselji.
Vsa žalost naj neha,
kjer vince je doma.

J. F.

(Gornji članek je pred leti napisal clevelandski slovenski zgodovinar dr. Jože Felician. Poleg dobre večerje in zabave, v navadi pri Štajerjih in Prekmurcih, bo za ples igral orkester Veseli Slovenci, nekaj slovenskih narodnih pa bo zaplesala skupina iz Slovenskega folklornega inštituta. Vabljeni ste vsi na veselo martinovanje. Ur.)

Mimogrede iz Milwaukeeja

MILWAUKEE, Wis. — Mesec november je najbolj žalosten, mrglen in pust mesec. Slovenci ga imenujemo tudi listopad, kar označuje čas, ko pada listje z dreves. Nekateri so ga ponekod imenovali listognoj; z odpadlim listjem se zemlja gnoji. Slovenci v Prekmurju so ga imenovali andrejščak, ker se ta mesec konča z Andrejevim godom. Druga imena, ki jih tu pa tam srečavamo v starih bukvah, pa so še: gnilec, meglavec, zimščak, listnik, martinščak, ednajstnik in poznojesenec.

S praznikom Vseh svetih začnejo vremenski pregovori in pravijo: Če na Mrtvih dan dežuje, zamete zima pričakuje. — Do Vseh svetih grdo, po Vseh svetih lepo. — Mrz na Vse svete pomeni lep Martinov dan, ki pade na 11. novembra in če je na ta dan lepo, bo za tri dni sneg. — Če Martin zmrzuje, kmet voljno zimo pričakuje. — Če Martin sonce ima, huda zima rada prikrevsa. — Če se Martinova gos po ledu plazi, o božiču navadno po blatu plazi. — Če Martin oblake preganja, nestanovitno zimo napravlja.

God sv. Elizabete pade na 19. novembra in ona vedno tako ali tako na belem konju prijezdi med svoje častilce. — Če v novembru mokro zemljo sneg pokrije, bo malo prida za kmetije. — Listopada zmrzlina je, svečana ne bo. — Ta mesec je znan, da rad pobira bolnike. — Tudi pri pesnikih je november na slabem glasu. Naj bo

znanje protikomunističnemu emigrantskemu pričevanju. Pritrdili so enačbi: komunizem je fašizem. Kaj pa je fašizem, nam zgovorno pove bivši tajnik komunistične partije Slovenije, zdaj predsednik Socialistične zveze delovnega ljudstva (oblika in podaljšek OF) Franc Šetinc: "Fašizem, ne glede na to, kje se je skotil, ni le gnoj, temveč kužna bolezen, ki seje le sovraštvo in razdor med ljudi. Nikdar nikoli ne smemo pozabiti, da so iz fašizma izšli najplodnejši zločini..." (Delo, 4. maja 1982). Popolnoma točen opis komunizma!

Bogdan Radica, udeleženec zborovanja v Town Hall, zaključil svoje poročilo tako: "Stopamo v dobo ne samo 'napokanih', temveč razbitih iluzij o komunizmu, kot jo doživlja sodobna ameriška levičarsko-progresivna inteligenca." Ne samo ameriška, bi dejal jaz. Resnica zmaguje.

kosti: Če je prsna kost Martine gosi rjava, bo zelo mrzla zima, če pa je bela, bo veliko snega." Najbrž pa Martinovo kljub pečenim gosem, kopunom in racam, na Slovenskem ne bi bilo tako priljubljeno in v časteh, če ne bi ta dan mošt postal vino.

Sv. Martin je po legendi vodo spremenil v vino. Za Slovence, da o Štajerjih, Dolenjih in Belokranjih niti ne govorimo, pa je to veliko dejanje. Kdor kaj takega zmore je zares zaslužen svetnik. Na Dolenjskem, v kostanjeviški okolici, zvečer pred Martinom pravijo, da jim bo nekdo ves mošt pokradel, vino pa pustil. V Semicu pa, kot bi vedeli, da je bil sv. Martin zmeren v jedr in pi-jaci, saj pravijo: "Pršu je, pršu sveti Martin, on ga je krstil, jest ga bom pa pil."

V Beli krajini je tudi navada, da potem, ko gostje odidejo, puste na mizi v zidnici majoliko, napolnjeno z vinom in pa kozarce, da bi tudi verne duše v vicah bile deležne martinovanja. Okrog Šentjerneja pa pravijo, da so vinske mušice tiste verne duše iz vic. Največ pa je vinskih mušic ravno pred Martinom, kar je popolnoma razumljivo.

V krajih, kjer so se ukvarjali z živinorejo, pa je bil sv. Martin tudi zaščitnik živine in pastirjev. S tem v zvezi so imeli na Štajerskem, v Meziški dolini in še ponekod o Martinovem tudi posebne pastirske maše, kjer so pastirji dajali vbogajme, da bi jih svetnik prihodnje leto obvaroval vsega hudega.

Vsem godovnikom Martinom in Martinicam iskrene čestitke — ostalim nam pa naj bo martinovanje veselo, kot pravi tale verz:

Nedelja slovenskega
ponosa

Pojasnilo

Zadnje mesece dopisniki AD naravnost tekmujejo, kdo bo napisal čimveč in čim slabše o slovenski preteklosti, slovenskih voditeljih, znanstvenikih, slovenski sposobnosti in značaju. Enemu sem pred meseci odgovoril. Čakal sem, da bodo drugim odgovorili naši profesorji, morda celo profesorji zgodovine, saj je šlo za potvarjanje zgodovinskih dejstev, pa sem se motil. Molčijo.

Tudi jaz bi bil tiho, ker se nočem z vsakim preklati. Toda izzval me je dopisnik, ki je napisal: Ko se človek vprašuje, odkod vendar ta nenehni, podzavestni občutek manjvrednosti v miselnosti slovenskih ljudi, ne more mimo dejstva, da je sistematično privržaja prav naša prosveta in splošno izobraževanje že vse od časov čitalništva. Vsi programi so tako sestavljeni, da takšne občutke naravnost vtepaajo v slovensko zavest in hromijo zaupanje v lastne zmožnosti, povečujoč tuje.

Kolikor vem, nima nobena slovenska fara razen newyorške presvetnih ur, zato smatram, da je gornja obtožba namenjena predvsem našim uram.

AD objavlja že dvajset let poročila iz naših ur. Prosim gospoda kritika, da mi pove, kateri spored je bil tako sestavljen, da je vtepal občutek manjvrednosti v slovensko zavest naših prosvetarjev. Prepričan sem, da tega ne bo mogel storiti! Jaz pa trdim, da sta bolj škodila kakor pa koristila vzgajanje slovenske zavesti njegov članek in članek tistega dopisnika, ki je pisal, da smo Slo-

L. P.

Korotan pride v Chicago

CHICAGO, Ill. — Zares se veselimo prihoda tega tako znanega in tako upoštevane-ga slovenskega zbora iz Clevelanda.

K nam ga je povabil naš zbor "Slovenska pesem". Nastopil bo 13. novembra, v soboto zvečer ob 8 uri, v svetostefanski dvorani. Zbor bo izvajal slovenske narodne in umetne pesmi; nastop bo kulturni dogodek najvišje vrste.

Ko je Korotan še pred nedavnim časom nastopal s svojimi koncerti na Primorskem in po Koroški s' tolikim uspehom, smo bili nanj ponosni vsi Slovenci v Ameriki. Z velikim zanimanjem smo brali mnoga poročila v

časopisju, polna pohval in občudovanja.

Pevci v lepih narodnih nošah so presenetili tamkajšnje slovenske ljudi ne le z odličnim izvajanjem pesmi, ampak tudi z ljubeznijo do slovenskega jezika, ki so jo izžarevali mladi ljudje, že rojeni na tujem. Zbor je zamejcem prinesel tudi pogum.

Zboru Korotanu dajmo v Chicagu priznanje! Pridimo in napolnimo našo dvorano, dovolj vstopnic je na razpolago. Da se razlega tako občudovana slovenska pesem po naših dvoranih, stane pevce veliko truda!

Korotan, dobrodošel v Chicagu 13. novembra!

Ana Gaber

Vino pije z nami tudi
sv. Martin,
voda pa naj žene mlin!

V četrtek, 25. novembra, v Ameriki praznujemo Thanksgiving Day — Zahvalni dan, kjer se vsaj enkrat na leto javno zahvalimo Bogu za naše zdravje, blagostanje in za neprecenljivo vrednost — svobodo. Pri tej zahvali pa ne smemo pozabiti prošnje k Bogu, da bi tudi onim naklonil zdravja, kateri trpijo in so bolni, da bi tudi onim, kateri so lačni, preskrbel dovolj hrane, in onim, kateri še trpijo v suženjstvu, da bi jih osrečil s svobodo, kot jo uživamo v Ameriki. In še nekaj k temu prazniku. Naj Bog nakloni Ameriki in predsedniku R. Reaganu pot, da se čimpreje rešimo iz sedanjega ekonomske krize.

Vsem prijeten Zahvalni dan in lepo pozdravljeni!

A. G.

Iz newyorške prosvete

venci povprečen narod, brez posebnih sposobnosti, da se težko naučimo tujih jezikov in da niti slovenščine ne znamo.

Zato smo prvi del prosvetne ure posvetili temu vprašanju.

Slovenski ponos

Spored sta otvorili ljubki deklici Sandi Burgar in Bernarda Kamin, ki sta na splošno željo prosvetarjev ponovili veselo pesem "Kukavica" ter ji dodali — tudi v duetu — pesem "Je pa davi slan'ca padla". Bili sta zopet odlični.

Nato smo slišali dve resnični zgodbi.

Leta 1940 je 70 let stara, gorenjska mama, takole učila svojega sina, rezervnega oficirja jugoslovanske vojske:

"Če pride do vojne in nas bodo napadli Nemci in Italijani, boste morali moški držati nazaj Nemce, me ženske bomo pa Italijane z mokrimi kunjami nagnale domov!"

Ta mama je dobro poznala Italijane, ker so pred prvo vojno delali v njeni vasi opeko. Nobeno gorenjsko dekle ni pustilo, da bi se ji Italijan približal. Zanj bi bila sramota, če bi jo videli, da hodi z Italijanom.

V taborišču Dachau bi morali politični jetniki iz Gorenjskega in Štajerskega nositi rdeče trikotnike brez označbe narodnosti, kakor so jih nosili jetniki Nemci, ker so bili nemški državljani, čeprav na prekle. Drugi jetniki so morali nositi v trikotniku prvo črko svoje nacionalnosti, tako na primer Jugoslovani J, Francozi F, Belgijci B itd. Toda ti slovenski fantje so se sramovali, da bi jih kdo imenoval za Nemce, pa so sami, na lastno pest, napisali v trikot "SI" (Slove-

nec). To je bilo korajžno dejanje! In vendar so to storili, čeprav so vedeli, da s tem izgubijo predprave, ki so jih kot Nemci imeli. Kot Slovenci, ki so zavrgli nemštvo, čeprav so bili nemški državljani, pa so se izpostavili preganjanju.

Oba resnična primera kazeta, kakšen je bil občutek manjvrednosti naših ljudi do sosedov Nemcev in Italijanov. Seveda ti preprosti ljudje niso nič vedeli o nekem Hauptmanu — kakor ni zanj vedelo 99.99% Slovencev — pač pa so vedeli za Janeza E. Kreka, da omenim samo enega.

Ideološki izseljenci, ki so prišli v New York po drugi svetovni vojni, so si s sposobnostjo, delavnostjo, varčnostjo in poštenostjo priborili dobra delovna mesta. Kupili so si hiše in se starali ob slovenski cerkvi. Njihovi otroci so skoraj vsi končali univerze in zavzemajo vodilna mesta v ameriškem gospodarstvu. Njihovi vnuki so v šoli med prvimi v razredih in nastopajo v večini točk naših sporedov. Vsi cenijo svobodo Amerike, so njeni zvesti državljani, ki spoštujejo zakone in nimajo opravka ne s policijo kaj šele s sodnijo. Kakor so se izseljenci po drugih državah, Nemčiji, Angliji, Franciji, Južni Ameriki naučili jezikov narodov, med katerimi živijo, tako so se tudi ti izseljenci naučili angleškega jezika. Seveda pa niso vsi profesorji, ki bi obvladali več jezikov in to svoje znanje obešali na veliki zvoni. Skromnost ni nazadnje slaba čednost!

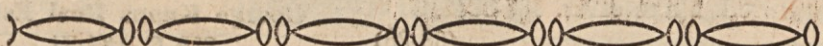
Slovenski pregovor pravi: Lastna hvala je premala. Zato nam je Simon Kregar v naslednji točki recitala, kaj piše o Slovincih tuje, nemški časnikar Carl Gustaf Stroeheim v knjigi "Po Titu", ki je izšla nekaj mesecev pred Titovo smrtjo. Takole piše:

Vzorna dežela Slovenija ali komunizem v lastni hiši

Slovenci štejejo 1.800.000 duš in so po svojem številu tretja narodnostna skupina v Jugoslaviji, toda po gospodarskih uspehih stojijo daleč pred drugimi republikami na prvem mestu. Na vodilnih položajih politike, gospodarstva in uprave so Slovenci preko mere zastopani. V Beogradu imajo več vodilnih položajev kakor bi jih jim po številu šlo. Dva zelo pomembna partijska voditelja v Titovem krogu sta Slovenca: Edvard Kardelj, "oče" jugoslovanske teorije o samoupravljanju in debeli tajnik partije Stane Dolanc. Namestnik predsednika vlade Anton Vratuša, ki si je pridobil ugled kot zunanje politični strokovnjak, finančni strokovnjak Janko Smole in mnogi drugi slovenski stro-

(Daje na str. 3)

Kanadska Domovina

LOVSKI VESTNIK

za leto 1983-84

Slovenian Hunters and Anglers Club pripravlja novo izdajo lovskega vestnika za leto 1983. V to svrhu zbira dopise in pesmi, katere naj bi bile lovskega, ribiškega ali kakršnegakoli zanimivega dogodka iz narave ali potovanja.

Zgodba ali dogodek mora biti napisan v slovenskem jeziku. Obširen pa naj bi bil od polovice do 2 s pisalnim strojem pisanih strani.

Snov je lahko ilustrirana ali pa so priložene fotografije, ni pa nujno.

Hvaležni bomo vsakega dopisa in jih bomo skušali kar največ mogoče objaviti.

Za najboljšo zgodbo ali pesem naše društvo razpisuje 100 kanadskih dolarjev nagrade.

Razpisano nagrado za dopis v letu 1982 sta prejela Frank Grmek za "IZPOD KILIMANGARE" in Franc Leben za dopis "JUNAK MURKO". Denar, ki sta ga prejela, sta oba darovala v tiskovni sklad naše revije SLOVENSKI LOVSKI VESTNIK. Uredništvo se obema lepo zahvaljuje za dar.

Poslajte vse dopise na sledeč naslov do 1. januarja 1983.

ALDERWOOD JEWELRY
c/o Miro Rak
857 Brown's Line
Etobicoke, Ont. M8W 3V7
Canada
Tel. 255-4429 ali Res. 297-3540

V našem Vestniku tudi lahko oglašujete svojo pisarno, trgovino, obrt ali podjetje. Za nadaljnje informacije pišite ali kličite:

Jože Avsenik
5 Seaborn Pl.
Agincoort, Ont. M1S 1M2
Canada
Tel. Bus. 751-8112 ali Res. 293-9685

Frank Jarkovič
43 Cowley Ave.
Islington, Ont. M9B 2E2
Tel. 622-6655

Iz newyorške prosvete

(Nadaljevanje z 2. strani)

kovnjaki, zavzemajo važne položaje v beograjskem središču. Celo v vodstvu jugoslovanske vojske imajo Slovenci ključne položaje; tako je šef generalnega štaba Stane Potočar in namestnik ministra za vojsko Ivan Dolničar.

Ker je tudi Tito po materi slovenskega rodu, je razumljivo, da govorijo Beograjčani deloma iz nejevolje deloma iz zavisti o "kranjski mafiji", ki vlada Jugoslaviji. Seveda je to pretiravanje! Slovenci in tudi slovenski komunisti prav gotovo nočejo vladati Jugoslaviji. V nasprotju s Srbi in Hrvati, ki so številčno dovolj močni, da bi mogli začeti boj za hegemonijo, se Slovenci dobro zavedajo, do kod morajo iti. Med južnimi Slovani, ki radi fantazirajo in od fantazij živijo, so Slovenci edini realisti. Zavedajo se, da bi Slovenija, ki šteje z manjšinami v Trstu, Italiji in na Koroskem komaj 2 milijona ljudi, ne mogla sama zase obstojati, ker bi jo močna italijanska in nemška sosedna uničila.

Zato so Slovenci, pod komunističnim režimom pravi Jugoslovani, kakor so to bili v kraljevini. Toda oni so Jugoslovani na poseben način. Če se niso hoteli odreči svoji narodnosti na pritisk severnih in zapadnih sosedov — taka usoda jim je večkrat grozila, nazadnje v letih 1941-1945 — prav tako nočejo, da bi jih Srbi ali Hrvati postavili pred steno in jim okrnili njihovo posebno kulturno, politično in gospodarsko življenje.

Slovenci potrebujejo Jugoslavijo, da jih krije hrbet in kupuje njihove industrijske proizvode. Oni hočejo v Beogradu sodočlati, v Sloveniji pa hočejo živeti na svoj način.

Ta način se zelo razlikuje od ostale Jugoslavije. Začenja se pri jeziku. Obramba svojega jezika leži Slovincem v krvi. Ker niso imeli lastne države kakor Srbi in Hrvati, je bila njihova narodna zavest utemeljena na jeziku. Jezik je bil dolgo časa edino, kar je Slovence vezalo. To je veljalo v stari Avstriji, ko so bili podeljeni po deželah — Kranjsko, Koroško, Stajersko, grofija Gorica in mesto Trst. To je veljalo v kraljevski Jugoslaviji, ko so ostali veliki deli Slovencev onstran meje. Tudi danes, ko imajo Slovenci svojo lastno republiko, je slovenski jezik podlaga njihovega uradnega obstoja. Samo tako si lahko razlagamo silovitost borbe koroskih Slovencev. Če kje na svetu stotisoče Amerikancev, Angležev ali Nemcev zamenja svoj jezik za drugega, nima to nobenega posebnega pomena za obstoj teh narodov. Če se pa kje izgubi 10 ali 20 Slovencev, se Slovincem zdi, da je obstoj naroda v nevarnosti. Če gre za jezik, postanejo celo resni in pametni Slovenci neresni.

Čeprav se Slovenci zaradi lastne obrambe upirajo vsemu kar je nemško, se imajo svojemu položaju v Jugoslaviji zahvaliti predvsem, ker so od Slovanov najbolj "germanizirani", to se pravi, ker imajo visoko kulturo, smisel za red in pridnost, v kateri pre-

kašajo celo Nemce.

Slovenija je brez pretiravanja Titova "vzorna deželica", ki se v vseh ozirih loči od Balkana in njegovih surovih navad. Johann Georg Reismüller, dolgoletni dopisnik Frankfurter Allgemeine Zeitung, je zapisal: Mesta in ulice so čiste in v najlepšem redu. Travniki in kozolci so počišteni, kakor da bi bila vedno nedelja. Toda red ni pretiran. Slovenci imajo smisel za mero. Navajeni so delati in hraniti. Na Balkanu jim očitajo skopustvo, ker niso navajeni zapravljati. Toda nikjer v Jugoslaviji ne raste iz tal toliko hiš in nikjer niso tako dobro zidane kakor v Sloveniji.

Nepismenih ljudi (analfabetov) je v Sloveniji manj kot en odstotek, mnogo manj kakor v Italiji in Franciji. Na vsem svetu so pa Slovenci na prvem mestu po številu knjig, ki jih prodajo na osebo.

Povprečni dohodek je 2,300 dolarjev, v Jugoslaviji \$1,400, na Kosovem pa \$450.

Slovenska industrija je točna, zanesljiva in kvalitetna. Ljubljanska banka je pojem točnosti v vsej Jugoslaviji. Neki zapadni opazovalec je zapisal, da bi bilo najpametnejše, če bi upravo vse Jugoslavije dali v roke tej banki.

Tako piše o Slovencih Nemec! In naši ljudje? Verjetno niti sami ne verjamejo v vse, kar pišejo, sicer se ne bi sklicevali na to, kar je rekel: "neki nemško govoreči mladinec v Velikovu, da je slovensčina manjvreden jezik in Slovenci manj vredno ljudstvo". Ta koroški smrkavec pač ni zaslužil, da njegove izjave ponatiskuje slovenski list.

Če bi bili naši predniki res imeli občutek manjvrednosti, bi slovenski narod že davno izginil in bi ti dopisniki ne imeli nikogar, da bi mu pisali. Toda naši predniki so poznali pregovor: Kdor zančuje se sam, podlaga je tujčevi peti! Zato niso klonili! In mi tudi ne bomo!

Zaključila je prvi del ga. dr. Lango, ki je ob klavirski spremljavi svoje hčerke Miriam zapela težko Ibsenovo "Naj zima se loči". Obe sta bili odlični in sta želi burno odobravanje.

V odmoru smo pozdravili v svoji sredi Franja Kostanjškega, ki je bil v bolnišnici operiran na obeh rokah. Upamo, da bo še mogel na orglah igrati. Pozvali smo prosvetarje, da se udeležijo Slovenskega dne v Fairfieldu.

Presenečenje

V drugem delu sta nastopila dva para bratov in sestra. Sandi in Marko Bugar ter Bernardka in Ivan Kamin so zapeli skupno "V dolini rojstni...", za njimi je za deklariral Nežka Pfeifer pesem "Obisk". Nikoli ne smemo pozabiti, da pripravijo te otroke za nastop starši sami in da imajo večinoma pred nastopom samo eno vajo.

S presenečenjem ni bilo nič.

Ludvik Bugar je prečital pismo, ki ga je pred leti pisal svojemu bratranču član naše prosvete. Pismo je bilo skrajšano in iz njega odstranjeno vse, kar bi takoj odkrilo pisca. Pisec je pisal, kako je prišel v New York in kako tukaj živi.

Prvo presenečenje je takoj odpadlo, ker pisca prof. Nielsen ni bilo na uri. Bil je še vedno v Evropi. Kako bi pogledal, ko bi slišal svoje pismo! Drugo presenečenje — dva sta uganila, kdo je pismo pisal! Prvi mi je pojasnil, da je prišel do zaključka, da je moral biti Nielsen, ker je pisal, da je prišel z vlakom in

Misijonarka s. Teresa Medvešek poroča o svojem delu v Indiji

DUM DUM, Ind. — Preddragi čitatelji Ameriške Domovine! Ker vem, da se časopis Ameriška Domovina tudi precej zanima za misijone in misijonarje, sem se odločila, da se vam oglasim tudi jaz iz daljnje Indije. Najprej iskrena hvala za časopis, ki ga redno prejemam, četudi nekaj mesecev pozneje, pa je vseeno vedno zanimiv.

Najprej se vam predstavim, četudi me vsaj nekateri menda že malo poznajo. Sem iz Sevnice ob Savi, Slovenija, in sem že 51 let tukaj v Indiji. Pripadam Družbi H. M. P. (po angleško F. M. S. ali Salesiane di St. Don Bosco). Tukaj sem sama Slovenka, samo enkrat na leto se snidem s č. g. Bernikom, ko grem v Shillong na duhovne vaje. Pa me tolaži, da imam mnogo prijateljev ne samo v Sloveniji in Indiji, pač pa tudi v Ameriki.

Mnogo bi imela vam povedati glede teh 51 let mojega misijonskega delovanja z resnimi epizodami, če ne tudi čudeži. Pa moram reči, da Božja Previdnost zares čuje nad nami in pride na pomoč, kadarkoli jo potrebujemo. Tudi glede oznanjanja katoliške vere dosedaj še ni preveč nasprotovanja, pač pa je treba pazljivosti. Četudi je precej drugih šol, bi vsi radi dali svoje otroke v našo šolo, tudi pogani, tako da nam ni mogoče vseh sprejeti.

Ker poznam vašo prijaznost in zanimanje za misijone, vam zaupam precej težek problem in upam, da ne bo zastoj. Je že precej časa, odkar hodita dve sestri vsak dan v neko najbolj zapuščen četrt Kalkute, kjer prebiva nešteto družin z veliko otroci v majhnih, iz blata postavljenih bajtah. Ena sestra deli zdravila v majhni bajti, druga pa zbira otroke v pristrežju in jih uči pisati in citati.

Poleg zdravil in učenja pa se zanimata za njihovo vsakdanje življenje. Zvečer sta trudni, pa veseli, da sta mogli olajšati vsaj za nekaj trenutkov njihovo stanje. Vedno jih vprašujejo, kdaj bosta ostali pri njih. Nas prosijo, da bi odprle šolo in dispanzer. Slučajno je lep kos zemlje naprodaj, kateri bi zares lepo služil v ta namen. Pa vsota je ogromna in ne vemo, kam naj se obrnemo po pomoč.

Na misel mi je prišlo: Bogue, če bi nam bralci Ameriške Domovine ne priskočili na pomoč? Mogoče mi boste rekli, da se preveč drznem, pa vzamem korajžjo, ker poznam vašo prijaznost in radodarnost. Upam, da ne trkam zastoj za vsaj en delež. Če bi bralce teh vrstic kaj več zanimalo, vam bom rada ustregla. Sedaj pa vam zagotovim, kar tudi sami veste: Kar storimo iz ljubezni najbolj potrebnim — storimo Bogue!

Ker se bliža Misijonska nedelja, vam pošiljam, dragi misijonski prijatelji, mnogo misijonskih pozdravov od vse tukajšnje družine, sestre in otrok, in vam zagotovim naše vsakdanje molitve in žrtve.

prenočil v YMCA: drugi, ker je pisal, da imajo velika mesta močnejši vpliv na profesionalce, da se predajo odličnosti.

Za konec sta zapela Inga in Andrej Zupančič pesem "Moj preljubi, dragi dom".

V soboto bo večina prosvetarjev na Slovenskem dnevu v Fairfieldu.

Dr. Zdravko Kalan

Tudi jaz se vam priporočam v molitve, da pri delu za rešitev duš ne pozabim svoje lastne.

Končujem to pismo v trdnem upanju, da bom dobila kaj lepih tolažilnih novic. Se enkrat mnogo pozdravov.

vov vam vsem pošilja iz daljnje Indije vam hvaležna, vdana misijonarka

Sr. Teresa Medvešek H.M.P.

Njen naslov:

Sr. Teresa Medvesek H.M.P.
Auxilium Convent
10 P.K. Guha Road
Dum Dum
Cant. Calcutta 700028
W. Bengal — N. India

Slovenci.

16. — Moški pevski zbor Mirko Filej L. Gorice, Italija priredi koncert v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

30., 1. maja — Slovenski folklori inštitut v Ameriki priredi samostojni folklorni program v novo preurejenem gledališču Ohio Theater na Playhouse Square v središču Clevelanda.

MAJ

7. — Slovenska šola pri Sv. Vidu priredi Materinsko proslavo v farni dvorani. Pričetek ob 7. uri zvečer.

JUNIJ

4. — American Slovene Club priredi večerjo s plesom v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. v počastitev 55. obletnico klubovega obstoja.

19. — Tabor DSPB Cleveland podaja spominsko proslavo za pobite slovenske domobrance, četnike in civilno prebivalstvo. Spominska proslava bo pri spominski kapelici Orlovega vrha, na Slovenski pristavi.

JULIJ

24. — Slovenska šola pri Sv. Vidu priredi piknik na Slovenski pristavi.

31. — Slovensko-ameriški Primorski klub priredi piknik na lovski farmi.

OKTOBER

15. — Tabor DSPB Cleveland priredi svoj jesenski družabni večer. Za zabavo in ples igra orkester Veseli Slovenci.

Vladni odbor za družine in otroke

Washington, D.C.—Na predlog U.S. Catholic Conference je Predstaviški dom ustanovil novi Odbor za otroke, mladino in družine - Select Committee on Children, Youth and Families. Odbor ne bo imel z akon odajne pravice, pač pa bo mogel ukrepati glede potreb otrok in družin. V tem odboru je okrog 30 kongresnikov in senatorjev.

GRDINOVA POGREBNA ZAVODA

1053 East 62 St. 431-2085

17010 Lake Shore Blvd. 531-6300

GRDINOVA TRGOVINA S POHIŠTVOM

15301 Waterloo Road 531-1235

V BLAG SPOMIN

Šesto žalostno leto je zakonilo, odkar nas je zapustila za vedno ljubljena soproga mama in stara mama

ANGELA DROBNICK

Preminula je 3. novembra 1975

Sedem let te zemlja krije, Nam pa žalost srca trga, V tistem grobu mirno spiš, Rosijo solze nam oči, Sreče tvoje več ne bije, Bolesin več ne trpiš, Kar te več med nami ni.

Zalujoči: soprog Joseph, sin Gabriel, vnuki in pravnuki ter ostalo sorodstvo.

Cleveland, Ohio, 2. novembra 1982.

KOLEDAR

društvenih prireditev

NOVEMBER

6. — Štajerski klub priredi vsakoletno martinovanje v dvorani pri Sv. Vidu. Igrajo Veseli Slovenci.

6. — Liga Slovenskih Amerikancev in Slovensko-ameriški kulturni svet priredita simpozij na Cleveland State univerzi.

6. — Slovenski dom na West Parku priredi jesenski ples. Za ples in zabavo igra Eddie Buehner orkester. Pričetek ob 8. zvečer.

7. — Slovenian National Art Guild priredi razstavo raznih umetnih v obeh dvoranih Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd. Razstava bo trajala od 12. do 7. zvečer.

12., 13. in 14. — Fara sv. Vida priredi Novemberfest v avditoriju farne šole.

13. — Belokranjski klub prireja svoje tradicionalno martinovanje v veliki dvorani Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave. Igra John Hutar orkester.

13. — Pevski zbor Jadran priredi večerjo, program in ples v Slovenskem delavskem domu na 15335 Waterloo Rd. Večerjo od 5.30 do 7.30 zvečer, potem program in ples. Igra Jeff Pecon orkester.

13. — Pevski zbor Korotan poda koncert v dvorani pri Sv. Stefanu v Chicagu, Ill.

21. — Fara Marije Vnebovzete na Holmes Ave. priredi "Zahvalni festival", ki bo od 3. do 9. zvečer v družabni dvorani Baraga.

28. — Dramatsko društvo Lilija priredi burko "Vaška Venera" v Slovenskem domu na Holmes Ave. Pričetek ob 3.30 popoldne.

28. — Ženski pevski zbor SZZ "Dawn" priredi koncert v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. Začetek ob 4. pop.

DECEMBER

4. — Slovensko ameriški Primorski klub priredi božičnico z večerjo in plesom v Frank Sterletovem Slovenian Country House.

5. — Slovenska šola pri Sv. Vidu priredi Miklavževanje v farni dvorani. Pričetek ob 3. popoldne.

19. — Pevski zbor Glasbena Matica priredi Božični koncert v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

31. — Pevski zbor Korotan priredi Silvestrovanje v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

31. — Baragov dom in Klub priredita silvestrovanje z večerjo v Baragovem domu, 6304 St. Clair Ave.

ANDREJ KOBAL:

SVETOVNI POPOTNIK
PRIPOVEDUJE

Štirje ruski oficirji

Nič me ni tako globoko prepričalo proti komunizmu kot druženje s sovjetskimi oficirji. Vsiljeni ideološki sistem in prakso bi primerjal človeku z gnilih jabolkom v ustih, tako da ga ne bi mogel izpljuniti. Kot razvidno iz prejšnjega, je Leksi, komunist, rešil mene, Amerikanca, za katerim mu je bilo ukazano špijonirati; rešil me je, ker me je imel rad kot človeka. V razgovorih z njim in z drugimi oficirji sem spoznal, da jim je v srcu in mislih preselil sistem, kateremu so služili. Bolelo jih je, ko so videli, da je celo življenje v zaostalih deželah kot Bolgarija, Romunija in Jugoslavija svetlejša in bolj človeško kot v njih mračni domovini.

Med oficirji sem srečal nemalo pripravljenih, celo hrepenečih izdati, dezertirati in sabotirati lastno organizacijo. Ne da niso ljubili svoje domovine; prepričan sem bil o njihovem globokem patriotizmu. In niso bili nepošteni ali nesposobni, le prevarani. Uvidevali so nesmisel obstanka v lastni domovini. Da predstavim čudni duševni in miselni razkol, ki je motil te ljudi, naj očitam štiri oficirje, s katerimi sem poleg Leksi imel ožje stike. Imena vseh moram seveda spremeniti.

Major Evrem Šiškin, star 40 let, je v civilnem življenju bil odvetnik v Stalingradu. Visok in tanek, sivečih se las in podolgovatega obraza, je bil podoben bolj Angležu kot Rusu. Izhajal je iz meščanske družine; doživel je preveč nesreč za svoj nerobati značaj. Starše je izgubil v revoluciji, žena mu je umrla na jetiki leta 1933. Pred vojno je živel z doraslo hčerko Anuško v Stalingradu, kjer je opravljal advokaturu pri državni paroplovni ustanovi.

Anuša je bila pogrešana od leta 1942 in Šiškinu je ostalo v tolažbo samo troje: majhen obnošen album zastarelih slik Anuške; po njem je listal cele ure; alkohol in prostitutka po imenu Nelka. Ta pa, goljufivega značaja kakor njegovi pobarvani lasje, ga je izkoriščala, kot je pred njim delala z drugimi, ki so prihajali v deželo, Nemci, Italijani in Slovaki, zdaj pa Rusi.

Šiškin je bil advokat v Rdeči armadi. To ni bilo me-

sto zanj, ker idealov pravičnosti iz dni civilnega prava še ni bil povsem pozabil. Ti ideali se niso mogli prilagoditi početju vojnega sodišča. Rusi so v Bolgariji uvedli preki sod za cele skupine na istem procesu. Pred sodišče so prišli vojaki, ki so se pregrešili s tem, da so v prostem času hodili po ulicah in se pogovarjali z meščanstvom. Spoznavati zunanji svet so Sovjeti smatrali kot strogo kazniv zločin. Šiškinu je bilo težko sodelovati pri razsojanju takih prestopkov.

Sodba, pri kateri se je sam pregrešil in je bil zato pozneje kaznovan, se je tikala treh prestopkov. Starejši narednik je z dvema mladima vojakoma z orožjem v roki oropal dve trgovini, ukradel 20-litrsko steklenko vodke in posilil dekle, ki je bila zaposlena v mestni komunistični zadrugi.

"Zahteval sem, da se kaznuje starejši narednik, ne mlada vojak," mi je pripovedoval. "Vojaka, cele mesece v barakah, brez dovoljenja za izhod, sta bila kakor obnorela zaradi nesmiselnega zapora. Narednik ju je vodil in zapejal, da sta zanj ukradla vodko. Ko so se skupaj napili, so pa zagrešili ostale zločine."

"Mislili bi," je nadaljeval, "da bi moral biti narednik najstrožje kaznovan. Ne, ravno obratno! Najmlajši je obsojen na smrt in ustreljen zato, da se da zadoščenje komunistični vlačugi. Drugi mladenič je bil obsojen na 20 let prisilnega dela v taborišču. In narednik, da, narednik, je dobil ukor in znižanje v činu. Saj veste, bil je komunist s priznanji o dobrem političnem stanju."

Spomladi l. 1946 je bil Šiškin sam obsojen, da v bataljonu za prisilno delo odsluži 100 dni. Leksi je sem pregovoril, da mi je povedal, zakaj taka kazen. Bil je postavljen za tožilca dveh vojakov, ki sta dezertirala (zapustila barake brez dovoljenja), a ju je zagovarjal; obtoževal pa je prestrogo disciplino in omejitve, pod katerimi so bili prisiljeni ostati noč in dan v barakah in za žicami.

"Evrem je svoje vrste čudak, socialni delavec, kot vi pravite v Ameriki," je Leksi malomarno pojasnjeval. "Ta-

ki ne spadajo v našo armado.

Peti simpozij evropskih škofov

CLEVELAND, O. — V dneh od 4. do 8. oktobra t.l. so zborovali v Rimu predstavniki vseh evropskih škofovskih konferenc, razen albanske. Po vrstnem redu je bil to peti tovrstni simpozij, ki ga je organiziral Svet evropskih škofovskih konferenc. Prvi je bil l. 1964 na Nizozemskem, drugi v Švici, tretji, četrti in sedanji pa v Rimu. Pripravljalni odbor za letošnji simpozij je vodil ljubljanski nadškof in metropolit dr. Alojzij Šuštar, ki je kasneje na simpoziju igral zelo vidno vlogo.

Na simpoziju je, jasno, so-

Kako bi mogli dopustiti, da naše moštvo v okupiranih mestih zapravlja čas med prebivalstvom. Videli bi več, kot jim moremo dovoliti, in bi mogoče začeli misliti, da te civilne svinje živijo bolj udobno kot mi Rusi." Zasmehal se je na ves glas, a smeh je zvenel trpk.

Odpuščen iz prisilne delavske skupine je Šiškin prebil prvo noč v mestu, a to je bila njegova zadnja. Z Nelko je šel v večerni klub "Maksim", da praznujeta prostost. Pod vplivom pijače in morebiti iz zlobnega namena ga je pregovorila, da stopi k orkestru in zahteva, naj igrajo "Lili Marlene", prepovedano nemško pesem.

Dirigent se je zoperstavil in Šiškin je začel vpiti, da morajo igrati. Ko je orkester končno zaigral pesem, je nekdo vrgl med igralce buteljko. V vrvežu, ki je sledil, se je Evrem znašel sredi pretepa. Pobit je obležal na tleh, ko ga je vojak armadne policije udaril s kopitom puške. S plesišča so ga odnesli ranjenega poleg kričeče Nelke, dokler niso vojaki zmlatili tudi nje.

Dva tedna kasneje mi je Leksi pokazal majhno polo s črnim robom, oznanjajočo "železniško nesrečo", v kateri je bil ubit major Evrem Šiškin, po rodu iz Stalingrada. Kratek odstavek je hvalil pokojnikovo junaštvo in komunistični patriotizem.

(Dalje prihodnjič)

V BLAG SPOMIN
SEDEMAJSTO OBLETICE
SMRTI NAŠEGA LJUBLJENEGA,
NEPOZABNEGA SOPROGA,
OČETA, STAREGA OČETA
IN TASTA

EMANUELA GRASSELLI

ki nase je za vedno zapustil
dne 2. novembra 1965.

Gospod, daruj mu mir,
naj večna luč mu sveti,
ker si dobrote vir,
uživa raj naj sveti.

Zaljubljeni:

soproga SILVA
sin DR. ROBERT
hčerke:
SILVA por. ing. SAVERNIK,
ERIKA por. ing. BAJUK,
ELEONORA, por. Dr. Grunes
snaha, zetje, vnuki, vnučinja in
pravnukinja ter ostalo sorodstvo.
Cleveland, O., 2. nov. 1982.

MALI OGLASI

SIVILLO

Electric sewer cleaning.
Asphalt and concrete work.

289-5039 481-4031
(83-86)

THE "SUITE" LIFE

Think of moving to an apartment or think of moving into a newer building. Take your choice in one of several quality mid-rise or garden type apartments. Designed to make life leisurely and comfortable. Conveniently located in the Northeast area of Cleveland and Euclid. These apartments offer a variety of special leisure features with you in mind: sauna bath, pool RTA transportation is at your door. Properties are builder-owner managed. Adults only insures peaceful living. No pets. Prices range for one bedroom suite \$270 - two bedroom suite from \$300. Rental includes carpeting, appliances, air conditioning, heating and hot water. Some immediate occupancy available. Applications are now being taken. For more information call 481-1604 or 486-0877.

BEACON HILL

22230 Euclid Ave. at E. 222 St

WHITE STONE MANOR
18009 Lake Shore Blvd.

NASVYTIS ENTERPRISES
Properties

18009 Lake Shore Blvd.
481-1604 or 486-0877

(83-86)

J. S.

FOR SALE
BY OWNER

3 bdrm colonial, off Nottingham Rd. Newly remodeled. Make offer. 436-8841.
(83-86)

SMALL CITY FARMS
CHOICE OF THREE

WICKLIFFE — 11 acres, ranch style home, pond, wooded, unique property near all conveniences.

WILLOUGHBY HILLS — 4 acres, plus 3 bedroom cape cod, two rental cottages, some woods, located near S.O.M. center Rd. & Chardon Rd.

MENTOR — 4 acres plus, beautiful cape cod in outstanding condition, attached garage, barn, ideal for two horses, possible future development.

Asking price — \$125,000 each

Call Joseph Delchin 943-4595
C-P-M Realty 944-3232
(80-83)

For Sale

1978 LTD 2S. 10,000 miles.
\$9,500 firm. Collectors.
581-9295
(82-85)

For Rent

2 reliable tenants. (No pets.) Unfurnished apt. 4 rooms & bath, up. Furnished apt. 5 rooms & bath, down. Tenant pays utilities.

Call 361-4136 or 531-1235
(82-85)

For Sale By Owner

23820 Greenwood Rd.
3 bdrms. 2 1/2 baths. Brick & cedar sided. Located in nice area of Euclid. Must see to appreciate. Clean. Move-in condition. All offers considered. 70's. Call 486-2743.
(82-85)

\$25,000

15631 School Ave.
off Holmes

Excellent 2 family near St. Mary's Estate.

George Knaus Real Estate
819 E. 185 St.
481-9200
(82-83)

NEED MACHINE
OPERATOR, WILL TRAIN

KAP & KOR, INC.

12655 Coit Rd.

A M Bldg.

Cleveland, Ohio 44108

(82-83)

T.K. General Contractors

We do all carpentry, painting, wall covering, electrical, plumbing, carpeting, roofing, and driveway jobs.

TONY KRISTAVNIK Owner
831-6430
(X)

D2 - D3 Liquor License with fixtures. Move or stay \$12,000. Or will sell license separately.. 431-6224, 585-4693 after 5. — 4 rooms & bath. Also store or any type of business.
(X)

For Sale

4 bdrm. home in Mentor. Call after 6 p.m., 943-0429.
(80-83)

CLOCK, WATCH, and small ELECTRICAL APPLIANCES REPAIRED.

CALL 361-5850

(80-83)

OFFICE VACANCY

M.D. retiring. Office suite available. L & M Medical Bldg., 780 E. 185 St. For further information call John Lokar, any evening at 731-5515.
(81-92)

DOLENC

Helena

† 4. februarja 1970

Jože

† 7. julija 1974

Na praznik Vernih duš se še posebej spomnimo svojih dragih pokojnih staršev. V trajnem, lepem spominu Vaju imamo

hčere: Ivanka Sodnik;

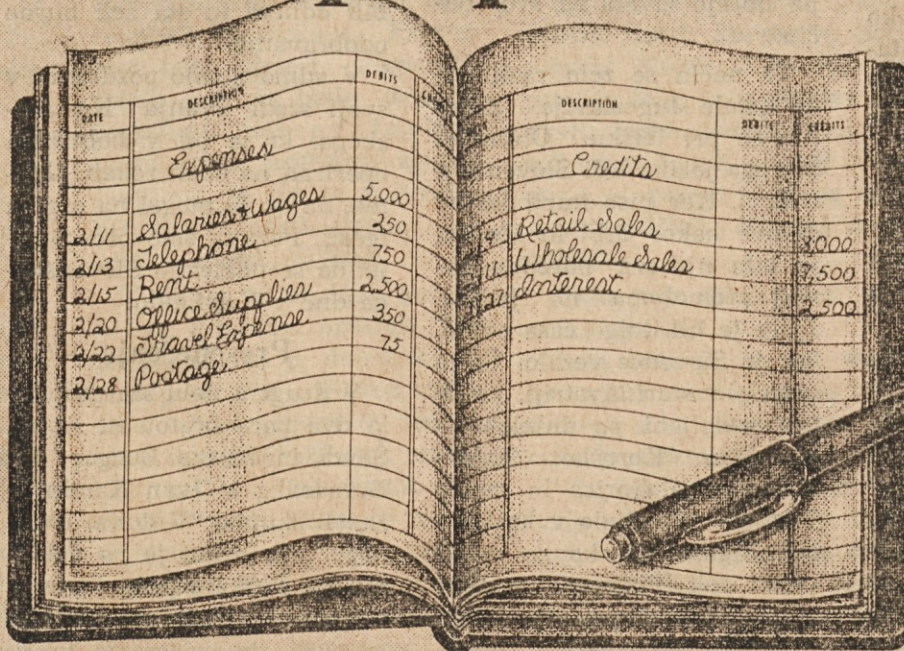
Marinka Skubit;

Milena Stropnik;

sin: Jože,

naše družine in ostali sorodniki.
Willoughby Hills, O., Gilbert, Mn., 2. novembra, 1982.

2.

How to get a small business loan
Be prepared.

A bank not only wants to know the people it does business with. It wants to know how your company is doing, too.

So before you borrow money it's absolutely necessary that you prepare a financial statement for your company that covers the last few years, or at least be prepared to show the financial records of your business.

The bank will also want to know where your company is going. It would help if you can forecast your company's sales, business costs and anticipated profits.

You should also supply a short, written company history. Include when and why you were founded, what products or services you supply, the competition, expansion, opportunities, location changes,

and anything else that will quickly indicate the direction your company has taken since it was founded.

Yes, this is a lot of work.

But, as far as organizing your loan presentation to the bank itself, Central Bank will be glad to give you tips on what to include, and what form it should take.

At Central Bank, we can provide you with small business loans and a variety of commercial services. Plus Individual Retirement Accounts, checking accounts, auto loans, and conventional, FHA, or VA mortgage loans.

Central Bank is more than just a place to save money. We're here to serve you. And if we can help you reach your goals, we will.

A Central Bank

Central Bank

Member FDIC